

MOLINS

Defensa Penal **Compliance**

Compliance Newsletter
Year Review

2025

I. Introducció	3
II. Novetats legislatives	4
III. Tribunals	11
IV. Altres acords i resolucions sancionadores en matèria de <i>Compliance</i>	18
V. Guies, resolucions institucionals i informes d'interès	24
VI. Publicacions del Departament de <i>Compliance</i>	30

El **Compliance** s'ha posicionat com una peça clau per a garantir la solidesa i ètica de les organitzacions en el complex i dinàmic marc regulador actual. En aquest context, **l'actualització contínua no és només un deure**, sinó una **necessitat estratègica indispensable** per a abordar els desafiaments presents i futurs.

Durant el passat 2025 han tingut lloc **desenvolupaments reguladors i jurisprudencials importants en matèria de Compliance**, tant a nivell nacional com internacional. En concret, s'han observat algunes novetats com ara:

- El **Projecte de Llei orgànica que modificarà la Llei orgànica del Codi Penal** per a la transposició de la Directiva (UE) 2024/1226, relativa als delictes i les sancions per la vulneració de mesures restrictives de la Unió.
- El **nou criteri del Tribunal Suprem** en la **càrrega de provar** tant la **comissió del delicte comès per la persona física** com **l'existència de l'incompliment organitzatiu** per part de l'empresa (STS 768/2025 de 25 de setembre).

En aquest context, el [Departament de Compliance](#) de **Molins Defensa Penal** ha preparat el present *Newsletter* a mode de revisió de les principals fites en matèria de *Compliance* de l'any 2025. El seu contingut s'estructura de la manera següent:

- Es durà a terme una anàlisi de les **novetats legislatives més rellevants** que impacten en la configuració i millora dels Sistemes de *Compliance*.
- A continuació, s'exposaran **resolucions judicials d'interès en matèria de Compliance** dictades durant l'any 2025.
- Seguidament, es presentaran altres **acords i resolucions sancionadores** significatives en l'àmbit de *Compliance*.
- També s'inclourà una breu presentació de guies, resolucions institucionals i informes recents de particular interès.
- Finalment, aquesta *Newsletter* conclourà amb un resum de les **publicacions del Departament de Compliance** corresponents a l'any 2025.

- ❑ [Avantprojecte de Llei orgànica per a la transposició de la Directiva \(UE\) 2022/2555 del Parlament Europeu i del Consell de 14 de desembre de 2022 relativa a les mesures destinades a garantir un elevat nivell comú de ciberseguretat en tota la Unió, per la qual es modifiquen el Reglament \(UE\) núm. 910/2014 i la Directiva \(UE\) 2018/1972 i per la qual es deroga la Directiva \(UE\) 2016/1148 \(Directiva SRI 2\).](#)
- ❑ [Novetats sobre el Reglament \(UE\) 2024/1689, d'Intel·ligència Artificial.](#)
- ❑ [Projecte de Llei 121/46 de 4 de febrer de 2025 de transparència i integritat de les activitats dels grups d'interès.](#)
- ❑ [Suspensió temporal de la Llei de Pràctiques Corruptes a l'Estranger \(*Foreign Corrupt Practices Act*\) dels Estats Units](#)
- ❑ [Noves Directrius per part del Departament de Justícia estatunidenca \(DOJ\) en matèria de recerques i aplicació de la FCPA](#)
- ❑ [Reial Decret 102/2025, de 18 de febrer, pel qual es modifica l'Estatut de l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant, A.A.I., aprovat pel Reial Decret 1101/2024, de 29 d'octubre.](#)
- ❑ [Reial decret 328/2025, de 15 d'abril, pel qual es nomena President de l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant, A.A.I., a don Manuel *Villoria Mendieta.](#)
- ❑ [Directiva \(UE\) 2025/794 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 d'abril de 2025, per la qual es modifiquen les Directives \(UE\) 2022/2464 i \(UE\) 2024/1760 pel que fa a les dates a partir de les quals els Estats membres han d'aplicar determinats requisits de presentació d'informació sobre sostenibilitat i de diligència deguda per part de les empreses.](#)

- ❑ [Resolució legislativa del Parlament Europeu pel que fa a determinats requisits de presentació d'informació corporativa i de diligència deguda de les empreses en matèria de sostenibilitat.](#)
- ❑ [Avantprojecte de Llei per al bon ús i la governança de la Intel·ligència Artificial, d'adaptació al Reglament \(UE\) 2024/1689 d'Intel·ligència Artificial.](#)
- ❑ [Ordre PJC/908/2025, de 8 d'agost, per la qual es determina la data de posada en funcionament de l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant, A.A.I.](#)
- ❑ [Reglament Delegat \(UE\) 2025/2003 de la Comissió, de 8 de setembre de 2025, pel qual es modifica el Reglament \(UE\) 2021/821 del Parlament Europeu i del Consell en el que concerneix la llista de productes de doble ús.](#)
- ❑ [Reial Decret-Llei 10/2025, de 23 de setembre, pel qual s'adopten mesures urgents contra el genocidi a Gaza i de suport a la població palestina.](#)
- ❑ [Projecte de Llei orgànica per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, per a la transposició de la Directiva \(UE\) 2024/1226 del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'abril de 2024, relativa a la definició dels delictes i les sancions per la vulneració de les mesures restrictives de la Unió, i per la qual es modifica la Directiva \(UE\) 2018/1673.](#)

Avantprojecte de Llei orgànica per a la transposició de la Directiva (UE) 2022/2555 del Parlament Europeu i del Consell de 14 de desembre de 2022 relativa a les mesures destinades a garantir un elevat nivell comú de ciberseguretat en tota la Unió, per la qual es modifiquen el Reglament (UE) núm. 910/2014 i la Directiva (UE) 2018/1972 i per la qual es deroga la Directiva (UE) 2016/1148 (Directiva SRI 2)

El 14 de gener de 2025, el Consell de Ministres va aprovar l'Avantprojecte de Llei de Coordinació i Governança de la Ciberseguretat, amb l'objectiu de **transposar la Directiva (UE) 2022/2555 (NIS-2)**, en vigor des de gener de 2023. Aquesta Directiva engloba un conjunt de **mesures destinades a garantir un elevat nivell comú de ciberseguretat en tota la UE**.

L'Avantprojecte amplia l'abast de la Directiva NIS-2 inclou, a més dels sectors ja contemplats (energia, transport, banca, sanitat, aigua, administració pública, infraestructures digitals i serveis tecnològics), a la indústria nuclear com a sector d'alta gravetat. També incorpora al sector de la seguretat privada en el grup de sectors de criticitat mitjana, juntament amb la gestió de residus, la producció i distribució d'aliments, els serveis postals i la recerca científica.

Així mateix, especifica **l'àmbit d'aplicació** en les entitats públiques o privades que tinguin la residència fiscal a Espanya, o que, tenint la seva residència en un altre Estat de la UE, ofereixin els seus serveis o desenvolupin la seva activitat a Espanya. Aquestes entitats hauran de realitzar una avaluació individualitzada del seu risc i establir actuacions per a garantir i elevar els nivells de seguretat de les seves xarxes i sistemes d'informació, a més de prevenir el risc d'incidents.

El text preveu la creació del **Centre Nacional de Ciberseguretat**, que actuarà com a organisme coordinador a nivell nacional i punt de contacte amb la UE, i serà responsable d'elaborar el llistat d'entitats considerades essencials o importants.

A més, l'Avantprojecte estableix l'obligació de **designar a un responsable de la seguretat de la informació**, qui tindrà la responsabilitat d'elaborar estratègies i polítiques de ciberseguretat, supervisar la seva implementació, gestionar incidents, garantir el compliment dels criteris de seguretat establerts per proveïdors externs i actuar com a punt de contacte amb les autoritats de control. A més, en les entitats essencials, aquest responsable haurà d'estar acreditat pel Ministeri de l'Interior.

Novetats sobre el Reglament (UE) 2024/1689, d'Intel·ligència Artificial

Malgrat que el Reglament no es va aprovar en 2025, cal ressaltar que **durant el present any han entrat en vigor algunes de les seves disposicions**, tenint en compte l'aplicació progressiva que preveu el propi Reglament fins a agost de 2026. En concret, són aplicables des del **2 de febrer de 2025**:

- Capítol I sobre disposicions generals, entre les quals destaca la definició de sistema d'Intel·ligència Artificial (d'ara endavant, IA) i alfabetització en matèria de IA. Comporta que els proveïdors i els qui s'encarreguen d'implantar sistemes de IA hauran d'adoptar mesures per a assegurar que, en la mesura que sigui possible, les persones que operin o utilitzin aquests sistemes posseeixin una formació adequada en la matèria.
- Capítol II sobre **pràctiques prohibides**. Algunes de les més destacades són les següents:
 - L'ús de sistemes de IA que emprin tècniques subliminals o manipuladores que alterin substancialment el comportament i la capacitat de decisió informada de les persones.
 - L'ús de sistemes de IA que explotin vulnerabilitats (edat, discapacitat o situació socioeconòmica) amb la finalitat d'alterar substancialment el seu comportament.
 - Classificar persones segons el seu comportament o característiques si això comporta un tracte injustificat, desproporcionat o fora de context.
 - Classificar persones mitjançant dades biomètriques amb la finalitat d'inferir aspectes sensibles com a raça, ideologia o vida sexual, excepte en contextos legals o de tractament lícit de dades.

Per a concretar algunes de les disposicions anteriors, la **Comissió Europea ha publicat Directrius** en la matèria per a enfocar alguns conceptes jurídics indeterminats.

D'altra banda, seguint l'esquema d'aplicació progressiva del Reglament, des del **2 d'agost de 2025** també tenen efecte les disposicions relatives a obligacions per als proveïdors de models de IA i a uns certs aspectes sobre les sancions que hauran d'haver previst els Estats membres.

Projecte de Llei de transparència i integritat de les activitats dels grups d'interès

A data de 4 de febrer, el Govern va impulsar el Projecte de Llei de transparència i integritat de les activitats dels grups d'interès, amb l'objectiu de regular, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat i el sector públic institucional, les relacions entre els grups d'interès (també denominats *lobbies*) i les persones responsables públiques, conforme a criteris de transparència, integritat i igualtat.

Destaquen les següents novetats:

- Creació del **Registre de Grups d'Interès**, d'inscripció obligatòria, pública, gratuïta i electrònica, gestionat per l'Oficina de Conflictes d'Interessos.
- **Prohibició general** de contactes amb responsables públics **sense inscripció prèvia** en el Registre.
- S'introdueix la figura del "informe de petjada normativa", que haurà d'integrar-se en els expedients normatius per a reflectir quins lobbies han participat en l'elaboració en cada norma.
- **Codi de conducta vinculant** per a grups d'interès.

Cal destacar que, al setembre de 2025, es van publicar **les esmenes a l'articulat presentat pel Govern** per part dels diferents grups parlamentaris durant la tramitació del Projecte de Llei en el Congrés.

Suspensió temporal de la Llei de Pràctiques Corruptes a l'Estranger (FCPA) dels Estats Units (els EUA) i noves directrius d'aplicació

El 10 de febrer de 2025, el president dels Estats Units (d'ara endavant, els EUA) Donald J. Trump va signar l'Ordre Executiva (d'ara endavant, OE) titulada "**Pausar l'aplicació de la FCPA per a promoure la seguretat econòmica i nacional dels Estats Units**", per la qual es va instruir al Departament de Justícia (d'ara endavant, DOJ) a **suspendre la iniciació de noves recerques o processos** en virtut de la FCPA durant un període inicial de **180 dies**, amb possibilitat d'estendre's altres 180 dies si la *Attorney General* ho considerava apropiat.

Durant aquest parèntesi, la OE exigeix principalment:

- La **revisió exhaustiva de les directrius** i polítiques d'aplicació de la FCPA, tant per a casos en curs com passats, a fi de "**restaurar els límits adequats**".

- L'emissió de **noves directrius**, alineades amb la política exterior del país, la competitivitat econòmica dels EUA i una utilització racional de recursos federals (veure següent apartat, relatiu a les noves directrius dictades en la matèria).
- **Suspensió de noves recerques**, excepte autorització expressa de la *Attorney General* en casos de "excepció individual".

Noves Directrius per part del DOJ dels EUA en matèria de recerques i aplicació de la FCPA

El Departament de Justícia dels EUA va emetre el passat 9 de juny de 2025 un nou memoràndum, amb l'objectiu **d'alinear l'aplicació de la FCPA amb les directrius fixades** per la OE de 10 de febrer, signada pel president Trump. El document **reafirma expressament la necessitat de comptar amb una autorització excepcional i prèvia per a iniciar qualsevol nova recerca**.

Estableix un **marc d'actuació més selectiu d'aplicació de la FCPA**, orientat a:

- Limitar les càrregues indegudes sobre empreses estatunidenques que operen a l'estranger.
- Focalitzar les actuacions sancionadores en aquelles conductes que comprometin directament els "interessos nacionals".

Els fiscals hauran de **prioritzar la recerca de casos amb indicis sòlids de conducta delictiva atribuïble a persones físiques**, evitant imputacions genèriques a estructures corporatives, i ponderar els possibles efectes col·laterals sobre treballadors.

A més, **tota nova recerca sobre la FCPA haurà de comptar amb autorització prèvia del Assistant Attorney General** o d'una autoritat superior. Entre els **factors** clau que orientaran la decisió d'iniciar o continuar recerques s'inclouen:

- La **lluïta contra càrtels i organitzacions criminals transnacionals**, especialment quan el suborn faciliti les seves operacions, s'emprin mecanismes de blanqueig de capitals o estiguin vinculats a funcionaris públics.
- La **protecció de la lliure competència**, en casos de perjudici econòmic a entitats estatunidenques.
- La salvaguarda de la **seguretat nacional**, en sectors estratègics.

- La gravetat de la conducta, **excloent pràctiques comercials rutinàries o cortesies permeses**, i centrant la recerca en pagaments significatius, així com en esquemes sofisticats d'ocultació i frau.

Finalment, s'adverteix que aquestes directrius no són exhaustives i que **totes les recerques actuals i futures hauran d'ajustar-se a aquests nous criteris**.

Reial decret 102/2025 i Reial decret 328/2025

Amb l'objectiu de complir amb la **Llei 2/2023**, en 2024 es va establir l'Estatut de l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant (d'ara endavant, A.I.P.I.). L'A.I.P.I. és una **autoritat administrativa independent d'àmbit estatal** i compta amb personalitat jurídica pròpia. Entre els seus fins, l'A.I.P.I. pretén **garantir la protecció de la persona informant, servir de pilar institucional essencial en la lluita contra la corrupció, actuant per a això en coordinació**, si és el cas, **amb altres organismes administratius o organismes de supervisió, control, inspecció o recerca** que tinguin funcions semblants, ja existents en l'àmbit estatal i autonòmic, així com amb autoritats amb funcions similars en els seus respectius àmbits.

El passat 18 de febrer, mitjançant el **Reial Decret 102/2025**, es van modificar diversos aspectes de l'Estatut. Concretament, es va afegir un nou apartat a l'article primer que indica que l'A.I.P.I. tindrà la seva seu a la ciutat de Madrid, se li atorguen noves funcions i se li permet sol·licitar informes tècnics, tant als organismes públics afectats per les circulars, com a òrgans interns de la A.I.P.I.

Finalment, mitjançant el **Reial Decret 328/2025**, el 15 d'abril de 2025, es va nomenar President de la A.I.P.I. al catedràtic **Sr. Manuel Villoria Mendieta**.

Directiva (UE) 2025/794 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 d'abril de 2025, per la qual es modifiquen les Directives (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760 pel que fa a les dates a partir de les quals els Estats membres han d'aplicar determinats requisits de presentació d'informació sobre sostenibilitat i de diligència deguda per part de les empreses

El 14 d'abril de 2025 es va aprovar la **Directiva (UE) 2025/794**, coneguda com a “**Stop the Clock**” o **Directiva de suspensió temporal**. Aquesta norma introdueix un ajornament en l'entrada en vigor de diversos requisits de presentació d'informació corporativa i de diligència deguda en matèria de sostenibilitat, amb l'objectiu d'atorgar més temps a les empreses per a adaptar-se a aquestes obligacions sense incórrer en costos desproporcionats.

La Directiva s'emmarca dins de l'anomenat Paquet Òmnibus, una iniciativa de la Comissió Europea destinada a simplificar i reduir les càrregues administratives per a les empreses en matèria de sostenibilitat, especialment les petites i mitjanes empreses.

Entre les principals mesures que incorpora la Directiva, destaca l'ajornament de dos (2) **anys** en l'aplicació dels requisits d'informació prevists per la **Directiva sobre Informació Corporativa en Matèria de Sostenibilitat (d'ara endavant, CSRD)** per a determinades empreses:

- A partir de **l'1 de gener de 2027**, les grans empreses que encara no estiguessin subjectes a la Directiva d'informació no financera hauran de presentar els seus informes de sostenibilitat en l'exercici de 2028.
- A partir de **l'1 de gener de 2028**, les PIMES cotitzades, les asseguradores captives considerades grans, i les entitats de crèdit petites i no complexes hauran de presentar els seus informes en l'exercici del 2029.

Així mateix, la norma **ajorna en un (1) any** l'entrada en vigor de la **Directiva sobre Diligència Deguda de les Empreses (d'ara endavant, CSDDD)**.

Resolució legislativa del Parlament Europeu pel que fa a determinats requisits de presentació d'informació

El passat **16 de desembre de 2025**, el Ple del Parlament Europeu va aprovar un important **acord provisional** que podria afectar diverses de les **directives** que conformen el **Paquet Òmnibus I**, en concret, la **Directiva CSRD** i la **Directiva CSDDD**. No obstant això, aquest text haurà de ser formalment validat pel Consell el gener vinent de 2026.

Des de la perspectiva del *Compliance* corporatiu, els canvis introduïts per aquesta revisió són **significatius** i operen en dos (2) àmbits principals:

- **Directiva sobre informació corporativa en matèria de sostenibilitat (CSRD): S'eleva considerablement el llindar de subjecció**, de manera que només les companyies amb **més de 1.000 empleats i un volum de negoci net superior a 450 milions d'euros** estaran obligades a presentar informes conforme a la CSRD a partir de l'1 de gener de 2027, reduint dràsticament el nombre d'entitats subjectes.

A més, es **limita la informació que pot sol·licitar-se en la cadena de valor**, introduint criteris de proporcionalitat i raonabilitat i reduint càrregues indirectes per a proveïdors de menor grandària.

- **Directiva sobre diligència deguda de les empreses en matèria de sostenibilitat (CSDDD):** Com en el cas de la Directiva anterior, s'incrementen substancialment els llinars d'aplicació de la present directiva, **reduint de manera significativa el nombre d'empreses subjectes a obligacions de deguda diligència**. Cal destacar que es produirà l'ajornament de la transposició i l'entrada en vigor d'aquestes obligacions per a la majoria de les empreses fins a juliol de 2029, oferint un període transitori més ampli per a la seva implementació.

Aquesta revisió reflecteix un **enfocament de simplificació normativa que busca equilibrar l'exigència de transparència i diligència deguda amb una reducció de l'àmbit subjectiu de la seva aplicació, flexibilització d'obligacions de reporti i majors terminis d'adaptació**, la qual cosa impactarà de manera rellevant en les estratègies de *Compliance* corporatiu de les empreses europees i amb operacions a la UE.

A Espanya, la incertesa reguladora en matèria de sostenibilitat és més pronunciada que en altres Estats membres. A la revisió de la normativa comunitària se sumen els efectes derivats del retard en la transposició de la **CSRD** i la **Directiva Stop the Clock**, la qual cosa complica encara més el panorama empresarial.

Avantprojecte de Llei per al bon ús i la governança de la Intel·ligència Artificial

El passat 11 de març de 2025 el Consell de Ministres va aprovar l'**Avantprojecte de Llei per al bon ús i la governança de la IA**, en resposta al Reglament (UE) 2024/1689. Malgrat l'aplicabilitat directa del Reglament, moltes de les seves disposicions requereixen de desenvolupament legislatiu nacional per a la seva correcta implementació.

En aquest context, es regulen específicament qüestions com:

- Els **encarregats de la supervisió i potestat sancionadora** dels sistemes de IA depenent de l'àmbit sectorial. Per exemple, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades per a sistemes de seguretat o el Consell General del Poder Judicial per a sistemes de l'Administració de Justícia.
- La **designació com a autoritat notificant** de la Secretaria d'Estat de Digitalització i Intel·ligència Artificial.

- El nomenament de l'Agència Espanyola de la Supervisió d'Intel·ligència Artificial com a **autoritat nacional competent responsable de l'establiment d'un espai controlat de proves** per a la IA.

Ordre PJC/908/2025, de 8 d'agost, per la qual es determina la data de posada en funcionament de l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant

Com s'ha esmentat anteriorment, la **Llei 2/2023**, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, **va autoritzar en el seu títol VIII la creació de la A.I.P.I.**

A aquest efecte, mitjançant el Reial decret 1101/2024, de 29 d'octubre, **es va aprovar l'Estatut de la A.I.P.I.** La Disposició Transitòria del Reial Decret esmentat, estableix un termini de **dos mesos per a comunicar el nomenament del Responsable del Sistema intern d'informació**. A aquest efecte, s'informa que l'A.I.P.I. començarà a computar aquest termini des del moment en què es publiqui en el seu portal web oficial el formulari específic de notificació del responsable del canal intern (que a data de la present *Newsletter*, encara no s'ha publicat).

Cal destacar que tots els subjectes obligats hauran de remetre a la A.I.P.I. la comunicació del Responsable del Sistema intern d'informació, amb independència de la seva remissió a les autoritats autonòmiques que poguessin existir.

La citada Ordre va establir com a data de posada en funcionament de la A.I.P.I. **l'1 de setembre de 2025**. Així mateix, amb la finalitat de garantir la seva operativitat en la fase inicial, es va acordar que, **fins a l'1 de novembre de 2025**, el Ministeri continués prestant-li determinats serveis de suport, a l'efecte de que pogués desenvolupar la seva activitat durant aquest període amb **ple respecte a la seva autonomia funcional i independència**.

Reglament Delegat (UE) 2025/2003 de la Comissió, de 8 de setembre de 2025, pel qual es modifica el Reglament (UE) 2021/821 del Parlament Europeu i del Consell en el que concerneix la llista de productes de doble ús

El Reglament Delegat de 8 de setembre de 2025 marca una **fitxa significativa** en l'evolució de la política europea en matèria de control de béns de doble ús.

Els béns de doble ús comprenen aquells **productes**, inclòs els *softwares* i la tecnologia que poden tenir **aplicacions** tant **civils**, com a **militars** o **nuclears**.

La Llista de Control, que se sol actualitzar **anualment**, incorpora en aquesta revisió un **nou bloc normatiu** centrat específicament en **les tecnologies quàntiques i criogèniques**, reconeixent la seva creixent rellevància.

A més, s'han inclòs dins dels béns de doble uso equips i materials per a la fabricació i prova de **semiconductors, circuits integrats avançats i acoblaments electrònics, recobriments** per a aplicacions a altes temperatures, **màquines de fabricació additiva** (impressió en 3D), entre altres.

Des d'una perspectiva de *Compliance*, aquesta actualització reforça la necessitat que les organitzacions integrin de manera efectiva els controls d'exportació en els seus Sistemes de *Compliance*, incorporant mecanismes d'identificació, avaluació i gestió de riscos reguladors associats a la comercialització internacional de béns de doble ús, en línia amb un enfocament de prevenció i diligència deguda reforçada.

Reial decret llei 10/2025, de 23 de setembre, pel qual s'adopten mesures urgents contra el genocidi a Gaza i de suport a la població palestina

El Reial decret llei 10/2025, de 23 de setembre, va entrar en vigor el passat 24 de setembre de 2025 i va ser convalidat pel Congrés dels Diputats el 8 d'octubre de 2025. Aquest Reial Decret-Llei, regula quatre (4) aspectes fonamentals:

- **Article 1. Prohibició de transferències de material de defensa i de doble ús:** Aquest article estableix la prohibició d'exportar a Israel i importar des d'allí material de defensa i productes de doble ús, conforme els annexos del Reial Decret 679/2014, d' 1 de agost. Alguns dels productes inclosos en els mateixos són:

(i) compostos químics; (ii) reactors, tancs i equips de barrejat dissenyats per a manipular substàncies químiques perilloses; (iii) equips i vàlvules de contenció de gasos corrosius o tòxics; (iv) equips de control de flux i pressió amb precisió industrial o militar; (v) materials reactius mitjançant el sintetitzat selectiu per làser. Així mateix, s'imposa l'obligació de denegació de les sol·licituds d'autorització de trànsit del material esmentat.

- **Article 2. Combustibles d'ús militar amb destinació Israel:** El Reial decret llei estén la prohibició al trànsit de combustibles susceptibles d'ús militar cap a Israel. Per això, se suprimeix l'excepció prèvia aplicable als combustibles aeronàutics JP-4, JP-5 i JP-8, de manera que el seu trànsit també serà denegat. Així mateix, qualsevol altre combustible amb potencial ús final militar, si té com a destí a Israel, també serà objecte de denegació automàtica.

- **Article 3. Prohibició d'importació duanera de productes originaris d'assentaments israelians:** El Reial decret llei prohibeix la importació de productes originaris d'assentaments israelians en el Territori Palestí Ocupat. Des del 25 de setembre de 2025, tota declaració duanera de mercaderies originàries d'Israel haurà d'incloure informació detallada sobre el lloc d'origen d'aquestes, incloent-hi codi postal i localitat d'origen. L'Agència Estatal de l'Administració Tributària tindrà la potestat de denegar la importació de productes d'aquests assentaments, i els incompliments se sancionaran conforme a la Llei Orgànica 12/1995, de Repressió del Contraban, amb penes de presó i multes.

- **Article 4. Publicitat il·lícita:** El Reial decret llei considera il·lícita la publicitat de productes i serveis originaris d'assentaments en el Territori Palestí Ocupat.

Projecte de Llei orgànica per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, per a la transposició de la Directiva (UE) 2024/1226 del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'abril de 2024, relativa a la definició dels delictes i les sancions per la vulneració de les mesures restrictives de la Unió, i per la qual es modifica la Directiva (UE) 2018/1673

- El 25 de març de 2025, el Govern va aprovar l'**Avantprojecte de Llei orgànica de modificació del Codi Penal**, amb l'objectiu de transposar la **Directiva (UE) 2024/1226**, la qual estableix les normes mínimes per a tipificar com a delictes penals **les infraccions greus a les mesures restrictives imposades per la UE, els quals podran ser penalment responsable les persones jurídiques**.

Les principals **novetats de l'Avantprojecte** són les següents:

- **Augmentar la pena en la seva meitat superior del delictes de receptació i blanqueig de capitals** quan els béns provenguin de l'incompliment de les mesures restrictives de la UE.
- Creació d'un nou títol: **Títol XXIII bis en el Llibre II del Codi Penal denominat "Delictes contra l'espai de llibertat, seguretat i justícia de la Unió Europea"**, que garanteix que les conductes en ell tipificades siguin constitutives de delictes quan siguin intencionades i vulnerin una prohibició o obligació que constitueixi una mesura restrictiva de la UE.
- **Delictes de vulneració de mesures restrictives de la UE**: sanciona les operacions il·lícites quan el valor dels béns o serveis supera els 10.000 euros, o sempre que afectin material militar o productes de doble ús.
- **Delictes d'elusió de mesures restrictives**: castiga l'incompliment del deure d'informar sobre fons o recursos econòmics subjectes a restriccions.
- **Delictes de facilitació d'entrada o trànsit**: penalitza permetre que persones físiques sancionades ingressin o transitin pel territori de la UE.

Així mateix, el **31 d'octubre de 2025** va tenir lloc la **publicació oficial del Projecte de Llei Orgànica per a la transposició de la Directiva 2024/1226 relativa a la definició de delictes i les sancions per la vulneració de les mesures restrictives de la Unió en el Butlletí Oficial de les Corts Generals**. L'objectiu principal és harmonitzar la legislació espanyola amb la normativa europea, enfortint l'eficàcia de les sancions imposades per la UE.

A data de la publicació d'aquesta *Newsletter*, el Projecte de Llei es troba en el procés d'esmenes realitzat per la Comissió de Justícia.

- ❑ [Senència de l'Audiència Nacional, Sala Penal, Secció Apelació, 4/2025 de 21 de gener de 2025, Rec. 23/2024.](#)
- ❑ [Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona Penal, 223/2025 de 12 de març de 2025, Rec. 5765/2025.](#)
- ❑ [Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona Penal, 372/2025 de 11 de abril de 2025, Rec. 7151/2022.](#)
- ❑ [Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona Penal, 379/2025 de 30 de abril de 2025, Rec. 4603/2022.](#)
- ❑ [Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala Contenciosa-Administrativa, Secció 5ª, 1572/2025 de 5 de maig de 2025, Rec. 809/2023.](#)
- ❑ [Sentència del Tribunal Suprem, Sala Tercera, Contenciosa-Administrativa, Secció 4ª, 704/2025 de 4 de juny de 2025, Rec. 2188/2023.](#)

- ❑ [Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, Sala Social, 441/2024 de 5 de juny de 2025, Rec. 441/2025.](#)
- ❑ [Interlocutòria de la Audiencia Provincial d'Oviedo, Secció 2ª, 410/2025 de 18 de juny de 2025, Rec. 180/2025.](#)
- ❑ [Sentència de la Audiència Nacional, Sala Penal, 9/2025 de 2 de juliol de 2025.](#)
- ❑ [Sentència del Tribunal General de la Unió Europea, Sala Dècima, de 3 de setembre de 2025. T-533/2023 \(Latombe V. Comisión\)](#)
- ❑ [Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona Penal, Sentencia 768/2025 de 25 de setembre, Rec. 1008/2023](#)
- ❑ [Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona Penal, Sentencia 836/2025 de 14 de Octubre, Rec. 432/2023.](#)
- ❑ [Interlocutòria de la Audiència Nacional, Sala Penal, Secció 2ª, 753/2025 de 10 de decembre de 2025, Rec. 598/2025](#)

Sentència de l'Audiència Nacional, Sala penal, Secció Apel·lació, 4/2025 de 21 de gener de 2025, Rec. 23/2024

Aquesta sentència es pronuncia sobre la possible aplicació de l'**atenuant de l'art. 31 quater d) Codi Penal** (d'ara endavant, CP), en un cas on una mercantil va ser condemnada per un delictes de frau fiscal, utilitzant l'estructura del **frau carrusel** i involucrant operacions comercials intracomunitàries.

En el seu recurs, la mercantil va sol·licitar l'aplicació d'aquest atenuant, argumentant que, **després de la comissió dels fets delictius i abans de l'inici del judici oral, havia implantat un Sistema de Gestió de Compliance i designat a un Compliance Officer.**

L'Audiència Nacional **va rebutjar l'aplicació de l'atenuant ja que va considerar que no evidenciaven una voluntat real i efectiva de col·laboració i reparació del dany** per part de la companyia. El raonament del tribunal es basa en el fet que el precepte 31 quater CP exigeix que aquestes actuacions demostrin un compromís clar i efectiu amb la prevenció de potencials delictes aplicables. El Tribunal va percebre les mesures que la mercantil va adoptar com a **mesures formals o d'aparença (Paper Compliance)** amb el simple objectiu d'aconseguir l'atenuant i sense demostrar la intenció d'implantar una cultura de compliment real.

Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona Penal, 223/2025 de 12 de març de 2025, Rec. 5765/2025

Aquesta sentència confirma la **condemna per delictes d'alçament de béns a dos administradors** (un de fet, i l'altre de dret) i declara la **responsabilitat civil subsidiària de la persona jurídica ex art. 120.4 CP**. El cas il·lustra amb claredat com l'existència d'una estructura societària, sense necessitat que s'hagi declarat responsabilitat penal de la persona jurídica, **no eximeix a la societat de respondre civilment pels danys ocasionats pels seus representants.**

La societat va ser utilitzada com a vehicle per a realitzar operacions immobiliàries que van generar ingressos significatius en concepte d'IVA (més de 700.000 euros). Aquestes quantitats van ser sostretes generant un perjudici directe tant per a la Hisenda Pública com a altres creditors. **La societat, malgrat no haver estat penalment condemnada, va ser declarada responsable civil subsidiària pels actes comesos a la seva seu.**

El Tribunal Suprem no entra a valorar si la societat comptava amb un Sistema de *Compliance* amb controls interns, remarcant que **l'atribució de responsabilitat civil de l'art. 120.4 CP opera de manera objectiva quan el delictes es comet en l'exercici de funcions o activitats socials.** D'aquesta manera, **la implementació de Sistemes de Compliance no és**

invocable per a l'exempció del pagament d'indemnitzacions, especialment quan els administradors utilitzen l'estructura societària per a la comissió delictiva.

Això reforça la importància d'integrar en els Sistemes de *Compliance* eines de prevenció de delictes transversals com la gestió deslleial, insolvències punibles o altres frauds econòmics.

Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona, penal, 372/2025 d'11 d'abril de 2025, Rec. 7151/2022

En la present sentència, el Tribunal Suprem **estima el recurs de cassació** interposat per part de la persona jurídica condemnada en instàncies prèvies, per un delictes d'estafa agreujada.

Així, el Tribunal deixa clar que **acreditar un defecte estructural en els Sistemes de Gestió de Compliance és un element essencial i imprescindible en l'atribució de la responsabilitat penal a les persones jurídiques.**

Cal destacar com el Tribunal critica obertament la sentència de la instància prèvia, en observar com la responsabilitat penal a la persona jurídica va ser atribuïda sense fonamentació individualitzada, derivada únicament dels actes del propi administrador, i obviat la necessitat d'acreditar un defecte estructural en el Sistema de Gestió de *Compliance*.

En un primer moment, l'organització va ser declarada culpable d'un delictes d'estafa consistent en un engany en la venda de franquícies per part del seu administrador, condemnat a més a quatre anys de presó. De manera automàtica, i sense aportar cap exigència probatòria, es va atribuir responsabilitat penal a la societat, pels actes duts a terme pel seu administrador.

El Tribunal Suprem recorda als jutges i tribunals que **no s'ha d'aplicar el règim de heteroresponsabilitat en el moment d'atribució de la responsabilitat penal**, ja que la **culpabilitat només pot ser proclamada per un fet propi**, en el present cas, hauria d'haver estat per la falta d'uns plans de prevenció o compliment de la societat que evitessin el risc que els directius actuessin al marge de la llei cometent així un delictes d'estafa.

La sentència subratlla també **la importància que la persona jurídica compti amb una defensa pròpia i diferenciada mitjançant la qual pugui fer valer el principi de contradicció, i que diferenciï els interessos de la persona física (administrador) dels de la persona jurídica.**

Aquesta sentència suposa una garantia addicional de seguretat jurídica per a les organitzacions, ja que s'eleva l'estàndard probatori necessari per a atribuir la responsabilitat penal.

Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona, penal, 379/2025 de 30 d'abril de 2025, Rec. 4603/2022

Aquesta resolució del Tribunal Suprem (d'ara endavant, TS) aborda un cas de lesions greus ocorregudes durant un partit de futbol amateur, però el rellevant des de la perspectiva de *Compliance* ho trobem en les implicacions que extreu el TS sobre la **posició de garant de les organitzacions que promouen activitats que puguin comportar algun risc**.

Encara que el debat processal se centra en la vulneració de garanties durant el judici, el rellevant en matèria de *Compliance* és la crida que fa el Suprem per a reforçar la diligència organitzativa d'entitats promotores d'esdeveniments, com en aquest cas, partits de futbol no professionals. Així, indica que aquestes associacions, que es configuren com a persones jurídiques, han d'implementar mecanismes preventius efectius que minimitzin el risc de conductes delictives per part dels seus membres o participants, fins i tot si es tracta d'activitats informals, esportives o lúdiques.

Aquest pronunciament amplia l'exigència de prevenció de conductes delictives sobre entitats sense ànim de lucre o associacions esportives que igualment poden enfrontar-se a conseqüències jurídiques si no adopten mesures raonables de control sobre les seves activitats. Aquesta sentència reforça la necessitat d'ampliar l'aplicació pràctica dels Sistemes de Gestió de *Compliance* més enllà de l'entorn corporatiu clàssic, reforçant la importància que associacions, organitzacions, i altres persones jurídiques sense ànim de lucre, estableixin mesures de prevenció davant actuacions indesitjables que puguin desencadenar en la comissió de delictes. L'absència de controls adequats pot obrir la porta a responsabilitats civils subsidiàries, reputacionals i fins i tot penals.

Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala contenciosa administrativa, Secció 5a, 1572/2025 de 5 de maig de 2025, Rec. 809/2023

La Sentència aborda l'avaluació de la suficiència i eficàcia d'un Programa de Compliment en matèria de defensa de la competència com a element determinant per a l'eventual revisió d'una prohibició de contractar. El pronunciament es dicta en el marc d'un recurs contenciós administratiu interposat per la part actora enfront de la desestimació presumpta de la seva segona sol·licitud d'aixecament de les prohibicions de contractar imposades en 2021, sustentant la seva pretensió en la implementació d'un Programa de Compliment.

El Tribunal parteix d'una premissa essencial: **la mera existència formal d'un Programa de Compliment no acredita, per si mateixa, la seva eficàcia**. En aquest context, el TSJ analitza el contingut material i la implementació pràctica del Programa, identificant una sèrie de déficits estructurals que impedeixen considerar-lo eficaç.

En particular, en relació amb les mesures disciplinàries, el Tribunal destaca: (i) **l'absència de clàusules rescissòries** com a mesura disciplinària en els contractes de directius i treballadors aplicable a tota la plantilla; (ii) que **no n'hi ha prou** que el personal conegui la possible sanció per incomplir el Codi de Conducta o altres documents del Programa, atès que la introducció d'una **clàusula rescissòria**, especialment respecte d'empleats que van participar en les conductes sancionades, presenta un **major efecte dissuasiu**; (iii) la **falta de graduació d'infraccions** i d'identificació clara de conductes infractores; i (iv) **l'absència de sancions** al personal infractor, la qual cosa compromet la credibilitat i capacitat preventiva del sistema.

Respecte a la comunicació i adhesió al Programa, se subratlla: (i) **la falta d'accés efectiu** de la plantilla als documents del model i **l'absència de signatura de compromís**; i (ii) la **inexistència de clàusules de compromís de compliment**.

En matèria de formació i sensibilització, la Sala conclou que no s'acredita un **pla de formació eficaç**, i qüestiona la **ineficàcia de la política d'incentius**. Quant al canal de denúncies, s'aprecia la no especificació de com remetre **denúncies anònimes via email**.

Especial atenció mereixen les consideracions relatives al responsable del disseny i el control del Programa de Compliment (**Comitè de Compliance i Compliance Officer**). El Tribunal aprecia: (i) **falta d'independència i conflictes d'interessos**, en integrar l'òrgan persones que haurien estat participants de les conductes sancionades; (ii) **insuficiència de coneixements** especialitzats dels seus membres; i (iii) **l'absència de suport d'assessors externs**, factor que, en contextos d'elevada complexitat reguladora, pot resultar determinant per a dotar de solvència tècnica i credibilitat al model.

Finalment, en relació amb el mapa de riscos, el TSJ identifica mancances substantives: (i) no s'han incorporat totes les conductes rellevants, incloent-hi la infracció vinculada al segon expedient; i (ii) s'aprecia l'absència de controls necessaris, com la incorporació d'una **clàusula de compromís de compliment de normativa de competència** en supòsits de participació en una mateixa licitació d'empreses pertanyents al mateix grup.

Sentència del Tribunal Suprem, Sala Tercera, del Contenciós-administratiu, Secció 4a, 704/2025 de 4 de juny de 2025, Rec. 2188/2023

La resolució resulta rellevant en els **procediments de gestió de recerques internes**, sota el mandat de la Llei 2/2023. L'Alt Tribunal recorda en primer lloc que **els principis inspiradors del Dret Penal són traslladables al Dret sancionador administratiu**.

En aquest sentit, el funcionari públic va ser sancionat per desobediència greu al no respondre a les preguntes que li va fer l'instructor, en el curs de les diligències informatives, prèvies a l'obertura d'un expedient disciplinari, on els funcionaris públics es deuen al principi de col·laboració per a esclarir els fets.

Ara bé, el Tribunal destaca que aquest dret col·lideix amb un altre dret de rang constitucional, el dret de no declarar contra un mateix com a garantia del dret de defensa. Per tant, **s'ha de posar el focus en cada cas per a respectar les garanties processals que revesteixen aquests procediments**. En aquest supòsit, els fets eren clars i el responsable estava identificat, coincidint amb el funcionari que formava part de les diligències informatives.

En aquest marc, **el TS es pronuncia a favor de la negativa de respondre a les preguntes de l'instructor quan aquestes tinguin un contingut clarament incriminadori**. El Tribunal va concloure que aquest **dret a la no autoincriminació s'estén al procediment presancionador**, i per aquest motiu, el funcionari no podia ser sancionat.

Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, Sala social, 441/2024 de 5 de juny de 2025, Rec. 190/2025

Aquesta sentència aborda l'acomiadament disciplinari d'una Directora General que va formular una denúncia interna contra la Directora de RH, acusant-la d'haver acomiadat a un empleat per la seva orientació sexual. El rellevant des de l'esfera del *Compliance* és l'anàlisi que realitza el TSJ sobre **l'ús maliciós del canal ètic, la bona fe contractual i els límits de la protecció als informants**.

La recerca interna, tramitada pel Comitè de Compliment de l'empresa, va concloure que **la denúncia mancava d'indicis mínims i es va utilitzar per a perjudicar per motius personals a una companya**. El tribunal destaca que **la finalitat de la denúncia no va ser ètica ni preventiva, sinó reactiva i lesiva** per a una companya, convertint-la en una eina de pressió i descrèdit personal.

El TSJ revoca la declaració d'acomiadament improcedent del jutjat d'instància i el qualifica

qualifica com a procedent, en considerar que es va produir **una transgressió greu de la bona fe contractual**. Així mateix, subratlla que no tota denúncia interna gaudeix de protecció automàtica, ja que **quan es formula una denúncia de manera infundada i amb una finalitat perjudicial, això pot constituir causa vàlida d'acomiadament**.

Troblem en aquest cas un clar exemple de com **la protecció enfront de represàlies o conseqüències que ens ofereix la Llei 2/2023 no cobreix denúncies infundades o malicioses**.

Interlocutòria de l'Audiència Provincial d'Oviedo, Secció 2a, 410/2025 de 18 de juny de 2025, Rec. 180/2025

L'Acte resulta d'especial interès per la integració d'una anàlisi expressa del marc de **protecció de l'informant previst en la Llei 2/2023**.

El cas s'origina arran de la interposició de recurs d'apel·lació contra el sobreseïment provisional d'unes diligències incoades després de denunciar-se, entre altres fets no objecte del recurs, l'existència d'un **correu electrònic anònim en el qual presumptament s'utilitzaven dades personals del denunciant** (números de telèfon, llistats de crides) i se li imputaven determinades conductes, revelant-se així informació personal i hàbits relatius a la seva vida sexual.

La Sala centra la seva anàlisi en un extrem clau: les deduccions realitzades per l'emissor del correu —en examinar llistats de trucades associats a una línia telefònica i acarar-los amb números de contacte publicats en pàgines web de prostitució— i la posterior posada a la disposició d'aquesta informació a un mitjà de comunicació, no integren conducta il·lícita, i en particular no poden subsumir-se en els tipus de **difusió, revelació o utilització de dades personals**.

L'interlocutòria afegeix que l'actuació del comunicant s'enquadra en l'àmbit de protecció definit per la Llei 2/2023 en tractar-se d'una comunicació dirigida a revelar una possible irregularitat: concretament, el possible ús il·lícit d'una línia telefònica pública assignada al recurrent, completament aliè als fins propis de la seva funció.

En concret, **la resolució posa el focus en l'àmbit subjectiu i objectiu de la protecció, recordant que l'article 2 de la Llei 2/2023 protegeix als qui informin, mitjançant els procediments previstos, sobre accions o omissions que puguin constituir infracció penal o infracció administrativa greu o molt greu**.

No obstant això, l'element determinant en el supòsit analitzat és l'esment específic de l'article 27, relatiu a la **revelació pública com a mecanisme de comunicació**: s'emfatitza que el règim de protecció del Títol VII resulta aplicable sense necessitat de condició addicional quan la persona hagi revelat informació directament a la premsa en el marc de l'exercici de la llibertat d'expressió i del dret a comunicar informació veraç, conforme al marc constitucional i la seva normativa de desenvolupament.

Sentència de l'Audiència Nacional, Sala Penal, 9/2025 de 2 de juliol de 2025.

Aquest mes de juliol s'ha condemnat a una mercantil com a autora del delictes de frau de subvencions de l'art. 310 CP en relació amb l'art. 308.1 CP.

La companyia va sol·licitar i va obtenir en 2018 ajudes públiques europees provinents del Fons Espanyol de Garantia Agrària (d'ara endavant, FEGA) amb l'objectiu de dur a terme projectes de transformació, comercialització i desenvolupament de productes agraris (fruites i vegetals), per un import total de 3,8 milions d'euros. Paral·lelament, la companyia va sol·licitar un préstec de 6 milions al Institut Català de Finances, del qual li va ser bonificat un 2% dels interessos per part de la Direcció General de Indústria.

El conflicte recau en què la companyia no va informar de la recepció d'aquesta bonificació al FEGA, incomplint així l'obligació de declarar altres ajudes públiques rebudes o sol·licitades, la qual cosa determinava la incompatibilitat entre aquestes ajudes segons la normativa aplicable (es va rebre una ajuda autonòmica corresponent a la bonificació d'interessos i una altra ajuda estatal provinent del FEGA).

Així mateix, la **companyia va sol·licitar els atenuants de l'art. 31 *quater* c) i d) CP**.

En relació amb la **reparació del dany** (art. 31 *quater* c) CP, la companyia es va limitar a prestar la deguda caució econòmica, però el jutge va indicar que, **la reparació del dany exigeix el pagament del principal degut i dels seus interessos**, per tant, **va rebutjar l'aplicació d'aquesta**.

Quant a l'aplicació de l'atenuant de l'art. 31 *quater* d) CP, el jutge la va admetre per l'**aplicació d'unes certes mesures de prevenció de delictes abans de l'inici del judici oral**.

Així i tot, el tribunal manifesta uns certs **dubtes sobre l'autenticitat del programa de compliment aportat** (una *due diligence* amb data 2017), **ja que es tracta d'una simple fotocòpia no autenticada presentada sobtadament en l'acte del judici sense haver aportat cap document durant la fase d'instrucció**, que no va ser referenciada per cap dels acusats al llarg de tota aquesta fase, i de la qual no es va fer esment exprés de la seva existència en l'escrit de conclusions provisionals de la condemnada.

No obstant això, i **malgrat el seu contingut genèric i mancat d'elements estructurals essencials** (com a responsables de control o protocols operatius), **el jutjat li reconeix valor atenuant al programa de compliment aportat per haver estat implementat formalment amb posterioritat als fets**.

Sentència del Tribunal General de la Unió Europea, Sala Décima, de 3 de setembre de 2025. T-533/2023 (Latombe V. Comissió)

El Sr. Philippe Latombe, ciutadà francès i usuari de diverses plataformes digitals que transfereixen dades personals als EUA, va interposar un **recurs d'anul·lació** contra la **Decisió d'Execució (UE) 2023/1795 de la Comissió Europea**, per la qual es va aprovar el **Data Privacy Framework (DPF) o Marco de Transferència de Dades Personals entre la UE i els EUA**, al·legant que aquest marc no garanteix un **nivell de protecció de dades substancialment equivalent** a l'exigit pel Reglament General de Protecció de Dades (d'ara endavant, RGPD) i la **Carta de Drets Fonamentals**.

El Tribunal General de la Unió Europea va desestimar íntegrament el recurs i va confirmar la validesa de la Decisió, declarant **adequat** el nivell de protecció aplicable a les dades personals transferides als EUA en el marc del DPF. Així mateix, per raons de **bona administració de la justícia**, el Tribunal **es va abstenir de pronunciar-se** sobre la inadmissibilitat plantejada per la Comissió i va entrar directament en el fons, conclouent que el recurs era **infundat**.

A efectes pràctics, el Tribunal va recolzar l'estàndard ja consolidat pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea, reiterant que l'article 45 RGPD exigeix que el tercer país garanteixi un nivell de protecció **substancialment equivalent, no idèntic**, i que l'apreciació de la Comissió en matèria d'adequació està subjecta a un **control judicial estricte**.

Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona Penal, Sentència 768/2025 de 25 de setembre, Rec. 1008/2023

La sentència aborda la responsabilitat penal d'una **societat mercantil** acusada juntament amb la seva administradora per un **delicte continuat d'estafa**. La persona física havia executat maniobres fraudulentos mitjançant falses ofertes d'ocupació que encobrien cursos de formació amb ànim de lucre. En aquest sentit, **l'Audiència Nacional havia considerat que els actes de l'administradora eren imputables també a la societat, entenent que aquesta s'havia beneficiat del frau**. No obstant això, el **recurs de cassació** plantejat per la mercantil qüestionava precisament aquesta extensió automàtica de responsabilitat, sostenint que no s'havia provat l'existència de cap defecte organitzatiu ni d'un sistema de control ineficax que permetés o facilités el delicte.

Per això, en la seva resolució, el Tribunal Suprem delimita amb precisió el nucli de la responsabilitat penal de les persones jurídiques conforme a l'article 31 bis del CP, afirmant que **la imputació a una entitat requereix l'acreditació d'un defecte organitzatiu greu, és a dir, una manca real en els mecanismes de control o supervisió que reveli una infracció del deure de prevenció de delictes**. No n'hi ha prou amb demostrar que una persona física vinculada a l'empresa hagi comès el delicte, sinó que **és necessari provar que aquest comportament va ser possible per una fallada estructural pròpia de l'organització**.

Així mateix, el Tribunal subratlla que **la responsabilitat penal corporativa no pot ser objectiva ni automàtica**. D'aquesta manera, rebutja expressament la responsabilitat vicarial, aclarint que el model espanyol no permet traslladar a la persona jurídica la culpabilitat del directiu o empleat de manera directa i que **l'entitat només respon quan el delicte constitueix la manifestació de la seva pròpia desorganització o d'una cultura d'incompliment**.

A més, **es fixa la càrrega de la prova en el Ministeri Fiscal, que ha de demostrar tant la comissió del delicte per la persona física com l'existència de l'incompliment organitzatiu per part de l'empresa**.

Finalment, el Suprem emfatitza que la presumpció d'innocència també empara a les persones jurídiques, i que la falta de prova del defecte de control impedeix la condemna. En aquest cas, **al no acreditar-se que la societat manqués d'un sistema raonable de supervisió ni que existís una política institucional tolerant amb el frau, el Tribunal conclou que no va haver-hi culpa organitzativa i, per tant, absol a l'empresa**.

Sentència del Tribunal Suprem, Sala Segona Penal, Sentència 836/2025 de 14 d'octubre, Rec. 432/2023

En la present sentència, **el Tribunal Suprem absol a la persona jurídica per un delicte d'alçament de béns per no provar-se l'existència d'un defecte estructural en l'empresa que hagués permès o facilitat la comissió d'aquest delicte**.

El Tribunal Suprem emfatitza que **la responsabilitat penal de les persones jurídiques no es deriva automàticament de la conducta delictiva dels seus membres, sinó que requereix que es demostrï que el delicte va ser comès per una persona física actuant en el context de les seves funcions dins de l'empresa**, conforme l'article 31 bis del CP. Així mateix, **perquè una empresa sigui responsable penalment, a més, ha de provar-se que l'estructura organitzativa de l'empresa va facilitar o va permetre la comissió del delicte**.

En aquest cas, el Tribunal subratlla que **no es va acreditar que l'empresa manqués de controls interns adequats** ni que la seva estructura afavorís la realització del delicte d'alçament de béns. És a dir, **no va haver-hi evidència que la falta de mesures preventives de l'empresa facilités l'acció delictiva de les persones físiques**. Així mateix, el Tribunal Suprem destaca que **la càrrega de la prova recau sobre l'acusació, que ha de demostrar no sols que la persona jurídica no va complir amb els seus deures de supervisió, sinó que aquesta omisió va ser greu i essencial per a la comissió del delicte**.

Atès que no es van aportar proves suficients que indiquessin que l'empresa va facilitar l'alçament de béns ni que l'estructura organitzativa va ser deficient, el Tribunal absol a l'empresa de responsabilitat penal, conclouent que **no es va demostrar que la persona jurídica tingués un paper actiu en la comissió del delicte**.

En definitiva, **totes dues sentències esmentades en la present Newsletter contravenen el criteri de l'anterior Sentència del Tribunal Suprem, Secció Primera, Sentència 298/2024, de 8 d'abril, Rec. 6489/2021**, sobre la responsabilitat penal de la persona jurídica, en la qual s'establí la càrrega d'al·legar i demostrar l'existència d'un Programa de *Compliance* en la defensa. Per tant, **el criteri actual sobre a qui li correspon la càrrega de la prova versa sobre l'acusació**.

Acte de l'Audiència Nacional, Sala Penal, Secció 2a, 753/2025 de 10 de desembre de 2025, Rec. 598/2025

La resolució ofereix un recordatori particularment clar sobre els límits legals de la **responsabilitat penal de les persones jurídiques** i les exigències mínimes de tipicitat i concreció fàctica per a l'admissió a tràmit d'una querella.

La resolució analitza el recurs d'apel·lació interposat enfront de l'acte que va inadmetre a tràmit la querella presentada contra tres multinacionals farmacèutiques per presumptes delictes de manipulació de gens humans (art. 159 CP), utilització d'enginyeria genètica per a produir armes biològiques (art. 160 CP) i delictes contra la salut pública (arts. 359 a 362 i 378 CP). El nucli del raonament judicial és contundent i evident: **no tots els delictes del Codi Penal són susceptibles de comissió per persones jurídiques**, i la querella no supera aquest filtre bàsic.

En primer lloc, l'Audiència confirma que els delictes dels articles 159 i 160 CP no poden ser comesos per persones jurídiques en l'ordenament penal espanyol. Enfront de l'argument de la part recurrent, que invocava l'article 162 CP, el Tribunal recorda que aquest precepte no habilita l'atribució de responsabilitat penal a la persona jurídica, sinó que es limita a permetre, amb caràcter facultatiu, la **imposició de conseqüències accessòries de l'article 129 CP** quan l'autor del delicte sigui una persona física integrada en una organització o societat.

En segon terme, respecte dels delictes contra la salut pública, l'Audiència admet que **l'article 366 CP sí que contempla la possible responsabilitat penal de la persona jurídica** per a determinats tipus. No obstant això, la querella fracassa per **falta absoluta de concreció**: no s'identifica quin delicte concret s'imputa, quins fets específics ho integrarien ni s'aporta un mínim principi de prova que permeti sustentar la imputació. El Tribunal és especialment clar en **rebutjar que la jurisdicció penal pugui servir per a recerques prospectives**, expressament prohibides en el nostre sistema.

- ☐ [L'AEPD va rebre 19.000 reclamacions en 2024, amb la *IA, els espais de dades i les neurodades entre els seus reptes prioritaris.](#)
- ☐ [L'AEPD no permet fotocopiar el DNI o passaport en hotels amb multes que superen els 10.000 euros.](#)
- ☐ [Sancionada amb 120.000 euros una empresa per revelar la identitat d'uns denunciants.](#)
- ☐ [Banca March s'enfronta a una multa de 605.000 euros per infringir la norma antiblanqueig en una qüestió formal.](#)
- ☐ [Banc sancionat amb 28 milions de lliures per fallades en controls de delictes financers.](#)
- ☐ [L'Agència Tributària acorda investigar als neobancs per possibles vincles amb el Blanqueig de Capitals.](#)
- ☐ [BBVA, condemnada a indemnitzar a una clienta víctima de “phishing” amb la pèrdua patrimonial experimentada: 9.900 euros.](#)
- ☐ [Multes de la CNMC per publicitat encoberta.](#)
- ☐ [Multa de la CNMV de 10 milions d'euros a Deutsche Bank per infraccions en vendre derivats de divises.](#)
- ☐ [La CNMV sanciona a Bestinver amb una multa de 100.000 euros per no informar de manera “clara i imparcial” de les característiques d'un producte.](#)
- ☐ [La CNMC autoritza amb compromisos una *joint venture* en el sector del formigó.](#)
- ☐ [Reversió automàtica de les sancions contra l'Iran: el Consell restableix les mesures restrictives.](#)
- ☐ [AEPD sanciona amb 10 milions d'euros a Aena pel seu sistema de reconeixement facial en aeroports.](#)
- ☐ [La CNMC \(S/0011/23, Eòlica del Alfoz\) fixa per primera vegada l'abast i la durada de la prohibició de contractar directament en una resolució sancionadora.](#)
- ☐ [Multa de l'Oficina Antifrau de Catalunya \(OAC\) a una empresa per adoptar represàlies contra una informant.](#)

L'AEPD va rebre 19.000 reclamacions en 2024, amb la IA, els espais de dades i les neurodades entre els seus reptes prioritaris

L'Agència Espanyola de Protecció de Dades (d'ara endavant, AEPD) va fer pública la seva Memòria Anual corresponent a l'exercici 2024, en la qual s'examinen els **principals desafiaments emergents en matèria de protecció de dades**, així com les **tendències normatives i estadístiques** més rellevants, incloent-hi el volum total de resolucions adoptades.

Durant aquest exercici, l'AEPD va registrar 18.884 reclamacions, la qual cosa ha suposat un descens del 13% respecte de l'any 2023, si bé les xifres continuen situant-se per sobre dels nivells previs a aquest exercici. Quant a l'activitat sancionadora, es van concloure 414 procediments sancionadors i de prevenció, dels quals 281 van finalitzar amb la imposició de sanció econòmica. Els **cinc (5) sectors que van registrar un major volum** econòmic sancionador van ser: el sector de l'energia/aigua (que ha passat de 115.500 euros en 2023, a 11.680.600 euros en 2024); entitats financeres/credidores (5.356.900 euros); serveis d'Internet (que ha ascendit als 4.547.380 euros enfront d'1.058.700 euros de 2023); telecomunicacions (3.330.000 euros enfront d'1.942.000 euros de 2023) i contractació fraudulenta (2.538.200 euros).

Aquests cinc (5) sectors van concentrar en conjunt el 23% de l'import total de sancions imposades, que en 2024 va ascendir a 35.592.200 euros.

Així mateix, l'AEPD reconeix també que el repte principal al qual s'enfronta és l'ús i desenvolupament de la IA i l'anàlisi del seu impacte en la protecció de dades i els drets fonamentals.

L'AEPD no permet fotocopiar el DNI o passaport en hotels amb multes que superen els 10.000 euros

L'AEPD ha **matissat el Reial Decret 933/2021** que estableix l'obligació del titular de l'activitat d'hostalatge de recollir determinades dades dels seus hostes, defensant que aquesta mesura "no autoritza a sol·licitar una còpia del document d'identitat del client", argumentant que suposaria una **vulneració del principi de minimització de dades**, i suposaria un tractament de dades de caràcter personal excessiu.

Per a donar fi a tal pràctica, **l'AEPD ha vingut sancionant als infractors sistemàticament durant els últims mesos** i anys amb multes de fins a 15.000 euros.

A més, l'AEPD estén aquesta restricció a qualsevol altre sector en el qual es doni un ús indegut o excessiu de les dades de caràcter personal dels tercers amb els quals es relacionen les persones jurídiques.

Recordem la recent sanció a una empresa de grues, després que un empleat fotografiés el DNI d'un client, la qual cosa va suposar una multa de 11.000 euros.

Sancionada amb 120.000 euros una empresa per revelar la identitat d'uns denunciants

L'AEPD va condemnar a una empresa funerària a pagar 120.000 euros, per no garantir-se adequadament la confidencialitat de les dades de caràcter personal de diversos empleats en relació amb un cas d'assetjament laboral i la seva resolució.

Així doncs, després d'haver-se tramitat el protocol d'assetjament, l'empresa va enviar un correu electrònic massiu amb la resolució del cas, on constava tant la identitat com el lloc de treball dels cinc denunciants. A conseqüència d'aquesta comunicació, tota la companyia va tenir coneixement dels esdeveniments i de les persones que havien participat en ells.

L'AEPD ha considerat que la funerària va **vulnerar l'article 5.1.f) RGPD per no garantir degudament la confidencialitat de les dades de caràcter personal recaptats amb el protocol d'assetjament**, i la va sancionar amb una **multa de 200.000 euros**, quantitat que va quedar reduïda en un 40%, per reconèixer l'empresa l'error i pagar dins del termini voluntari.

Banca March s'enfronta a una multa de 605.000 euros per infringir la norma antiblanqueig en una qüestió formal

A la fi de gener de 2025, Banca March va ser multada amb una sanció d'un import que ascendia a 605.424 euros, per infringir la normativa de prevenció de blanqueig de capitals. Segons el SEPBLAC, la multa respon a **errors en el procediment de diligència deguda** i en la identificació de clients, la qual cosa va elevar el risc d'operacions il·lícites dins de l'entitat financera.

La resolució del SEPBLAC ha estat recorreguda davant el TS per l'entitat, ja que ho considera una fallada "merament formal" i defensa la seva actuació.

La controvèrsia recau en l'obertura d'un compte a uns clients que ja havia regularitzat l'Agència Tributària, i comptaven amb la validació d'aquesta. Banca March va acceptar l'ingrés després de comprovar formalment la seva validació per l'Agència Tributària, però **sense dur a terme les mesures reforçades de diligència deguda** que imposa la legislació de prevenció de blanqueig de capitals.

Banc sancionat amb 28 milions de lliures per fallades en controls de delictes financers

El banc digital MONZO ha estat sancionat per part de l'Autoritat de Conducta Financera del Regne Unit a una multa **de 28 milions de lliures esterlines** per fallades greus en la prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme. Es va poder constatar que el banc **no havia implementat controls adequats** per a la identificació i gestió de riscos de delictes financers.

En la mateixa línia, la Comissió de Supervisió del Sector Financer de Luxemburg ha multat amb **233.000 euros a la filial luxemburguesa del grup Allianz** per incompliment en les seves obligacions de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme.

Aquestes sancions ens permeten veure la **tendència internacional a reforçar la diligència deguda** en matèria de prevenció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme. Sobretot, en un sector tan rellevant i exposat com el sector bancari.

L'Agència Tributària acorda investigar als “neobancs” per possibles vincles amb el blanqueig de capitals

L'Agència Tributària ha anunciat una recerca als “neobancs” amb l'objectiu **d'identificar nous mètodes de blanqueig de capitals**. La regulació menys estricta i l'anonimat d'algunes d'aquestes noves entitats financeres han cridat l'atenció de les autoritats fiscals i de prevenció del frau.

Així doncs, es col·laborarà amb la Unitat d'Intel·ligència Financera i el Banc d'Espanya per a l'**anàlisi de patrons sospitosos que puguin encobrir operacions fraudulentas**.

També s'adverteix que, si es detecten “bretxes reguladores”, podria impulsar-se una reforma normativa per a endurir els requisits de supervisió i traçabilitat d'aquestes entitats. Tot això **en línia amb les tendències europees** i seguint les recomanacions de l'Autoritat Bancària Europea.

BBVA, condemnada a indemnitzar a una clienta víctima de “phishing” amb la pèrdua patrimonial experimentada: 9.900 euros

La víctima va rebre un SMS incrustat en el fil de missatges del BBVA informant-lo d'una suposada operació no autoritzada i, a continuació, va rebre una trucada telefònica per part d'una persona que es va identificar falsament com a empleada del banc.

La clienta va proporcionar les seves credencials i codis de seguretat, sota la creença simulada de l'entorn aparentment legítim.

L'actual doctrina del Tribunal Suprem estableix que, **excepte dol o negligència greu del client, el banc és responsable de les deficiències en els seus sistemes de seguretat**. A més, hi ha jurisprudència de l'Audiència Provincial de Santander, que estableix que la conducta d'un usuari davant un intent de frau ben elaborat no pot considerar-se negligència si actua sota angoixa i/o confusió.

La notícia ressalta el **deure de diligència que han d'aplicar els bancs**, amb l'objectiu d'evitar operacions fraudulentas, i adverteix de la gravetat de les bretxes de seguretat que permeten accessos complets a les dades dels clients per part de tercers malintencionats.

Multes de la CNMC per publicitat encoberta

La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (d'ara endavant, CNMC) ha multat recentment a diferents companyies, entre elles, DAZN i Atresmedia, totes dues per emetre publicitat encoberta en la seva programació, amb quanties de **més de 180.000 euros**.

Tots dos sancionats van emetre missatges i continguts publicitaris sense complir amb els requisits legals d'identificació i diferenciació de la publicitat. Segons la Llei General de Comunicació Audiovisual, **els continguts publicitaris han d'estar clarament identificats i diferenciar-se de la resta de programació**, extrems que tots dos van incomplir.

Totes les sancions han estat reconegudes i pagades anticipadament per a gaudir d'una reducció sobre els imports d'aquestes.

Amb això reforcen l'objectiu de protegir els espectadors i consumidors, destacant la importància i obligació de distingir clarament el contingut editorial i publicitari.

Multa de la CNMV de 10 milions d'euros a Deutsche Bank per infraccions en vendre derivats de divises

La Comissió Nacional del Mercat de Valors (d'ara endavant, CNMV) ha sancionat a Deutsche Bank per infraccions “molt greus” en la comercialització de derivats de divises, imposant-li una **multa de 10 milions d'euros**.

En la resolució publicada en el BOE el passat 29 de gener, la CNMV associa la sanció a una infracció “molt greu” sobre el compliment de les obligacions d'informació als clients als quals presta serveis d'inversió.

A part de la sanció econòmica, la CNMV també ha suspès, per un termini d'un any, l'activitat d'assessorament en matèria d'inversió sobre productes derivats de mercats OTC (*Over The Counter*) complexos que incorporin estructures sobre divises.

Aquest expedient sancionador neix arran d'una recerca interna de la matriu de Deutsche Bank a la seva sucursal espanyola, que va destapar una sèrie de males pràctiques que es van materialitzar en acomiadaments, indemnitzacions i, finalment, la sanció de la CNMV.

De moment, la resolució de la CNMV solament ha esdevingut ferma en via administrativa, i Deutsche Bank ha comunicat la seva intenció de recórrer aquesta decisió, confiant en els seus processos i controls interns.

Aquest és un cas que ens il·lustra clarament sobre la importància dels processos i controls interns per a evitar incompliments o irregularitats en instàncies anteriors a les sancions penals.

La CNMV sanciona a Bestinver amb una multa de 100.000 euros per no informar de manera "clara i imparcial" de les característiques d'un producte

La gestora de fons Bestinver Gestió, S. a., S.G.I.I.C. (d'ara endavant, Bestinver) ha estat sancionada recentment per part de la CNMV per no informar els seus clients de manera "imparcial, clara i no enganyosa" sobre les característiques d'un dels seus productes, constituint una infracció molt greu tipificada en l'article 284.1 de la Llei del Mercat de Valors.

La mercantil esmentada ha decidit no recórrer la sanció en via administrativa, per la qual cosa aquesta sanció ja és ferma.

Bestinver ha assenyalat públicament que ha col·laborat plenament amb la inspecció de la CNMV i ha revisat els seus procediments perquè no torni a passar.

Es destaca d'aquesta sanció la importància d'implementar i mantenir procediments i protocols d'actuació per a prevenir la materialització d'irregularitats que puguin comportar una sanció.

La CNMC autoritza amb compromisos una *joint venture* en el sector del formigó

Quatre companyies del mateix sector, Ribalta Pujol, Fiasa Mix, Calaf Grup i Gualtosol, plantegen a la CNMC la creació d'una *joint venture* per a gestionar i explotar 15 plantes de producció de formigó fresc, centralitzant així una part rellevant de la seva activitat productiva.

En la revisió de l'operació, la CNMC identifica com a risc central que la *joint venture* pogués ser utilitzada com a plataforma per a l'intercanvi d'informació sensible entre les empreses competidores en el mercat del formigó i que, en alguns casos, també participen en mercats relacionats. Així mateix, això podria generar riscos d'efectes coordinats, facilitant alineaments en preus, condicions comercials o estratègies de mercat.

Per a neutralitzar aquest risc, la CNMC autoritza l'operació condicionada al compliment de compromisos obligatoris:

- **Aprovar un Protocol intern de competència**, amb mesures operatives sobre classificació i confidencialitat de la informació, regles de tractament, definició de responsabilitats i salvaguardes organitzatives per a assegurar la separació entre el Consell i l'Òrgan de gestió i evitar ingerències de les empreses en la gestió diària; a més, la seva aprovació ha de realitzar-se en els terminis previstos i qualsevol modificació requereix la conformitat prèvia de la CNMC.
- **Modificar el Pacte de socis**: incorporant formalment aquestes salvaguardes en el marc contractual de govern de la *joint venture* i reforçant la independència i autonomia de l'òrgan de gestió, incloent-hi la figura del Director General, com a element essencial per a evitar una gestió influïda per interessos competitiu de les matrius.

En definitiva, la CNMC recorda que no revisa ni valida automàticament totes les clàusules accessòries de l'acord i que correspon a les empreses realitzar l'autoavaluació de l'encaix competitiu d'aquestes restriccions. La *joint venture* es permet, però la resolució subratlla que la cooperació empresarial té límits estrictes en Dret de la competència, l'observança de la qual recau directament en les empreses implicades.

Reversió automàtica de les sancions contra l'Iran: el Consell restableix les mesures restrictives

El 14 de juliol de 2015, l'Iran va aconseguir amb els cinc membres permanents del Consell de Seguretat de les Nacions Unides (la Xina, França, Federació de Rússia, el Regne Unit, els Estats Units), amb Alemanya i el suport de l'**Alta Representant de la UE**, el **Pla d'Acció Integral Conjunt (PAIC)**, orientat a garantir que el programa nuclear iranià tingués fins exclusivament civils i pacífics. Aquest acord va ser referendat per la Resolució 2231 (2015) del Consell de Seguretat de Nacions Unides, que establia el marc i el calendari **per a posar fi a les sancions** vinculades a activitats nuclears, culminant el **16 de gener de 2016**. En coherència amb això, la UE va adoptar a l'octubre de 2015 la **Declaració 2015/C 345/01**, retirant les sancions europees relacionades amb activitats nuclears, encara que mantenint expressament la possibilitat de **reintroduir-les en cas d'incompliments significatius** de l'Iran.

El **28 d'agost de 2025**, França, Alemanya i el Regne Unit van notificar al Consell de Seguretat de les Nacions Unides que, al seu judici, l'Iran estava incorrent en un **incompliment significatiu** dels seus compromisos en el marc del PAIC. Aquesta notificació va activar el mecanisme de "**reversió automàtica**" que preveu la reintroducció de sancions de les Nacions Unides després d'un període de 30 dies, tret que el Consell de Seguretat adopti una nova resolució que ho impedeixi. El **29 d'agost de 2025**, l'Alta Representant de la UE, França i Alemanya van remetre al Consell una recomanació conjunta instant el restabliment de totes les sancions nuclears de la UE que havien estat suspeses o finalitzades. Al no adoptar-se una resolució del Consell de Seguretat, el **17 de setembre de 2025** es va restablir el règim sancionador, re introduint-se tant sancions de les Nacions Unides (transposades automàticament al Dret de la UE) com a mesures autònomes europees.

Entre les mesures re introduïdes es troben:

- **Prohibició de viatge** per a determinades persones físiques.
- **Immobilització d'actius** de persones i entitats designades.
- **Sancions econòmiques i financeres**, que abasten els sectors comercials, financer i del transport.

AEPD sanciona amb 10 milions d'euros a Aena pel seu sistema de reconeixement facial en aeroports

L'AEPD ha imposat a AENA una **multa superior a 10 milions d'euros** per la implantació d'un sistema d'identificació biomètrica mitjançant reconeixement facial de passatgers en vuit aeroports espanyols, en considerar que es tractava d'un tractament de dades **d'alt risc** que es va posar en funcionament **sense realitzar prèviament una Avaluació d'Impacte en Protecció de Dades (EIPD)** en els termes exigits pel RGPD.

La resolució conclou que AENA va dur a terme operacions de tractament biomètric destinades a identificar unívocament als passatgers per a permetre el seu accés a determinades zones aeroportuàries **sense justificar adequadament la necessitat i proporcionalitat del tractament**. En particular, l'AEPD subratlla que no es va acreditar — ni en l'anàlisi prèvia ni en el posterior — que l'ús de biometria fos imprescindible per a aconseguir la finalitat perseguida, especialment quan existien **mitjans alternatius menys intrusius** capaços de proporcionar nivells comparables d'eficàcia i seguretat.

L'Agència admet que el tractament podria ser idoni per a verificar la identitat i facilitar el control d'accessos, però insisteix que l'element determinant és la proporcionalitat, qualificada expressament com un requisit necessari i essencial.

Així mateix, la resolució destaca que el sistema utilitzat era de tipus un-a-diversos 1:N, la qual cosa des de l'òptica de la protecció de dades implica una **cerca activa dins d'un conjunt d'identitats preexistents**, incrementant significativament el nivell de risc, en tant pot afectar de forma més intensa als drets i llibertats fonamentals de les persones físiques.

Com a mesura correctiva, l'AEPD imposa la **suspensió temporal de tot tractament de dades biomètriques** associat a aquest sistema de reconeixement facial per al control d'accessos de passatgers, fins que AENA dugui a terme una EIPD conforme al RGPD.

La CNMC (S/0011/23, Eòlica del Alfoz) fixa per primera vegada l'abast i la durada de la prohibició de contractar directament en la seva resolució sancionadora

La CNMC ha sancionat a Eòlica del Alfoz per abús de posició de domini i, per primera vegada, concreta en la pròpia resolució sancionadora l'abast i la durada de la prohibició de contractar amb el sector públic, aplicant els criteris de la Comunicació 1/2023, sobre **criteris per a la determinació de la prohibició de contractar per falsejament de la competència**, per contravencions de la Llei 15/2007, de Defensa de la Competència.

La infracció es basa en l'obstaculització de l'accés a un punt de connexió elèctrica a un competidor, afavorint a una empresa del mateix grup. A més d'una multa de 958.593 euros, s'imposa una **prohibició de contractar**: (i) en tot el territori nacional; (ii) enfront de les entitats del sector públic citades en l'article 3 de la LCSP, abastant en concret contractes d'obres, subministraments i serveis relatius a la consultoria, construcció, operació, explotació i manteniment de parcs eòlics i els seus equips; i (iii) amb una durada de **sis mesos**, justificada per l'absència d'impacte directe en la contractació pública malgrat tractar-se d'una infracció molt greu.

Aquest cas posa de manifest la rellevància estratègica dels programes de *Compliance* en competència i de les mesures de protecció com a mecanismes per a prevenir o mitigar aquest tipus de conseqüències.

Multa de l'Oficina Antifrau de Catalunya (OAC) a una empresa per adoptar represàlies contra una informant

La OAC ha imposat per primera vegada una sanció a una empresa per adoptar represàlies contra una persona alertadora, en aplicació del **règim sancionador vinculat a la Llei 2/2023**. La resolució afecta a Nora, S. a., empresa del sector de residus vinculada al Consell Comarcal de la Selva i a l'Ajuntament de Blanes, i culmina amb una multa de 600.000 euros, a conseqüència de la comissió d'una infracció molt greu.

Els fets es remunten a la fi de 2022, quan una treballadora va sol·licitar informació interna en sospitar l'existència de possibles irregularitats relacionades amb contractacions, cobrament de plusos i control horari. Entre les persones potencialment beneficiades figurava la responsable de recursos humans, qui va arribar a activar el protocol intern d'assetjament contra la pròpia alertadora.

Al començament de 2023, la treballadora va posar els fets en coneixement de la OAC i va sol·licitar una excedència voluntària, però, transcorregut aproximadament un mes, l'empresa li va imposar una sanció disciplinària de sis dies d'ocupació i sou.

Aquesta sanció va ser anul·lada per un Jutjat social de Girona al desembre de 2023, en apreciar-se que constituïa una **represàlia directa vinculada a la denúncia de les irregularitats**, condemnant-se a més a l'empresa a l'abonament d'una indemnització de 7.500 euros. Aquesta decisió va ser confirmada pel TSJ de Catalunya al juliol de 2024, reforçant l'existència d'una **connexió causal** clara entre l'actuació disciplinària i la condició de alertadora de la treballadora.

A la vista d'aquestes resolucions judicials, la OAC va proposar inicialment una sanció de 800.000 euros, que finalment s'ha reduït a **600.000 euros** després del tràmit d'al·legacions, mantenint la qualificació d'infracció molt greu.

- ☐ Actualització de la ISO 37001, sobre Sistemes de Gestió Antisuborn.
- ☐ Actualització de la UNE 19601, sobre Sistemes de Gestió de *Compliance* Penal.
- ☐ Nova ISO 37003, de Gestió del Fraud.
- ☐ [Nous catàlegs d'indicadors de risc de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries.](#)
- ☐ [Pla Estratègic 2025-2030 de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades. Innovació responsable i defensa de la dignitat en l'era digital.](#)
- ☐ [Pla Estatal de Lluita contra la Corrupció de 9 de juliol de 2025.](#)
- ☐ [Llista de tercers països d'alt riscos per blanqueig de capitals i finançament del terrorisme](#)
- ☐ [Recursos per a l'ús de la IA.](#)
- ☐ [V Pla de Govern Obert.](#)

Actualització de l'ISO 37001, sobre Sistemes de Gestió antisuborn

L'Organització Internacional de Normalització (d'ara endavant, ISO) va publicar el passat 28 de febrer de 2025 la segona edició de la Norma tècnica ISO 37001, referent global en Sistemes de Gestió antisuborn, que introdueix novetats per a enfortir l'alineació amb altres estàndards internacionals i millorar l'eficàcia dels sistemes de compliment.

Els canvis més destacats són:

- **Integració del canvi climàtic i la cultura de compliment:** S'exigeix considerar l'impacte del canvi climàtic dins de l'anàlisi del risc de corrupció.
- **Reforç en la gestió de conflictes d'interès:** Es reconeix al conflicte d'interès com un risc clau en la prevenció de la corrupció i, en la mateixa línia, s'introdueix l'obligació de mantenir un registre de declaracions de conflictes d'interès, amb revisió anual.
- **Revisió d'elements clau del sistema:** S'actualitzen aspectes estructurals del Sistema de Gestió d'antisuborn com el procediment de diligència deguda, auditoria interna, supervisió i revisió del sistema, així com *reporting* en matèria de *Compliance*.
- **Alineació amb altres estàndard ISO:** S'adapta per a mantenir coherència amb altres regulacions ISO, la qual cosa facilita la seva integració en Sistemes de Gestió Globals.

Actualització de la UNE 19601, sobre Sistemes de Gestió de *Compliance* Penal

La Norma tècnica UNE 19601, sobre Sistemes de Gestió de *Compliance* Penal, publicada inicialment en 2017, va ser actualitzada el passat 24 d'abril de 2025 per l'Associació Espanyola de Normalització. Els canvis més notoris han estat els següents:

- **Reforç de l'enfocament cultural del *Compliance*:** S'adapta a la definició internacional de cultura organitzativa com a seqüència de valors, ètica, creences i conductes. L'avaluació de la cultura passa a basar-se tant en indicis objectius com en la percepció de les parts interessades.
- **Clarificació dels objectius de *Compliance* penal:** Es distingeix entre objectius concrets i mesurables, i les declaracions generals que poden trobar-se en les polítiques de *Compliance*.
- **Diligència deguda en inversions:** S'aclareix que els processos de *due diligence* no s'apliquen a inversions purament financeres, delimitant el seu abast operatiu.

- **Formació vs. conscienciació:** Es diferencia la formació tècnica interna, dirigida a membres de l'organització, de les accions de conscienciació, aplicables també a socis de negoci, amb atenció especial a la seva autonomia.
- **Reubicació de l'avaluació de riscos:** L'exercici d'anàlisi de riscos es trasllada del capítol de planificació al de context de l'organització, en línia amb les Normes tècniques ISO 19600:2014 i ISO 37301:2021.
- **Gestió de canals de denúncia:** S'alineen els requisits amb la Llei 2/2023 i l'ISO 37002, incorporant mesures avançades de protecció de l'informant enfront de represàlies i altres conductes perjudicials, fins i tot quan aquestes provenguin de negligències.
- **Governança i funció de *Compliance*:** S'especifiquen les responsabilitats centrals de l'àrea de *Compliance* enfront d'unes altres que ha d'impulsar però que no controla directament, seguint la distinció de la Norma tècnica ISO 37301.
- **Estructura harmonitzada ISO:** Encara que el seu ús no és obligatori, la norma espanyola opta voluntàriament per seguir l'estructura harmonitzada ISO, facilitant la seva integració amb altres sistemes de gestió.

Nova ISO 37003, de Gestió del Frau

El 29 de maig de 2025 es va publicar la Norma tècnica ISO 37003, la **primera norma internacional específica sobre Sistemes de Gestió del Control del Frau**. Aquesta Norma no és certificable, ja que no imposa requisits obligatoris, sinó que ofereix recomanacions per a aquelles organitzacions que volen prevenir, detectar i respondre enfront d'actes fraudulents. Així mateix, l'ISO 37003 està orientada al frau que es produeix dins, des d'o contra l'organització.

Per això, el contingut es pot aplicar a entitats de qualsevol grandària, sector o naturalesa jurídica, públiques o privades, amb o sense ànim de lucre, la qual cosa permet que sigui una eina útil i flexible per a diferents contextos organitzatius.

Els **principals elements** de l'ISO 37003 són els següents:

- Analitza el **context organitzatiu** incloent factors interns i externs que influeixen en l'exposició al frau.
- Assegura el compromís del **lideratge i la governança** mitjançant l'assignació de responsabilitats i coordinació entre *Compliance*, auditoria interna i seguretat de la informació.
- **Planifica i avalua els riscos** de frau, identificant amenaces reals i fomentant la col·laboració entre àrees.
- Proporciona **recursos adequats** i promou la integritat, diferenciant entre formació tècnica i accions de conscienciació.
- **Estableix controls preventius** sòlids, incloent-hi polítiques sobre conflictes d'interès, *due diligence* i monitoratge.
- Implementa **mecanismes eficaços de detecció** del frau, mitjançant l'ús d'eines tecnològiques i canals de denúncia.
- Defineix una **resposta organitzada davant incidents de frau** a través d'evidències, gestió de l'impacte reputacional i legal, així com accions correctives i sancionadores.
- Avalua l'acompliment del sistema de manera periòdica amb **auditories internes i revisions** per a detectar febleses.
- Aplica l'enfocament de **millora contínua**.

Nous catàlegs d'indicadors de risc de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries

Durant el mes de maig es van publicar per part de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries els nous catàlegs d'indicadors de risc de nou grups de subjectes obligats, amb l'**objectiu d'ajudar a millorar els sistemes de prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme** implantats pels subjectes obligats, i contribuir a l'eficàcia d'aquests.

En ells es resumeix un **l·listat d'indicadors de riscos de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme**. La presència en operacions concretes d'aquests indicadors no implica necessàriament l'existència d'una activitat il·lícita, però sí que pot ajudar el subjecte obligat a identificar els casos a seleccionar per a realitzar l'examen especial corresponent.

Els diferents indicadors que ens ofereixen aquests catàlegs es troben adaptats a la naturalesa de l'activitat de cada sector considerat com a subjecte obligat, i pretenen ajudar als mateixos a elaborar els seus propis catàlegs, amb aquests com a guia.

Aquests catàlegs **es diferencien** en els relatius a: (i) el procés de compliment de la diligència deguda; (ii) operacions concretes; (iii) la titularitat real dels béns; (iv) els empleats i agents del subjecte obligat; i (v) la possible relació amb activitats delictives.

Pla Estratègic 2025-2030 de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades. Innovació responsable i defensa de la dignitat en l'era digital

El 3 de juliol de 2025, l'AEPD va publicar el **nou Pla Estratègic 2025-2030, Innovació responsable i defensa de la dignitat en l'era digital**, que marcarà el rumb de l'AEPD durant els pròxims anys, tenint present les noves realitats tecnològiques, socials i geopolítiques. El Pla Estratègic defineix vuit principis rectors, a més de 45 objectius que s'estructuren al voltant de set grans eixos.

- **Eix 1 – Una agència intel·ligent:** L'AEPD vol millorar l'eficiència mitjançant l'ús estratègic d'indicadors i implementar sistemes avançats de supervisió recolzats en l'adopció d'una política de “*AI first*”.
- **Eix 2 – Innovació tecnològica amb garanties:** L'AEPD supervisarà les tecnologies emergents com la IA, els sistemes biomètrics o neurotecnologies, especialment quan afectin col·lectius vulnerables.
- **Eix 3 – Promoure i acompanyar el compliment normatiu:** L'AEPD busca elaborar recursos específics, com a kits tècnics, i actualitzar les seves guies adaptades a les necessitats de diferents sectors.
- **Eix 4 – Impulsar aliances i col·laboració amb entitats professionals:** L'AEPD vol enfortir la cooperació amb els professionals de la privacitat i desenvoluparà una estratègia d'intervenció transversal orientada a col·lectius vulnerables en l'entorn digital.
- **Eix 5 – Lideratge i influència estratègica internacional i nacional:** L'AEPD reforçarà la seva presència en l'àmbit internacional incrementant la seva participació en els principals fòrums nacionals i internacionals, especialment, en el Comitè Europeu de Protecció de Dades (d'ara endavant, CEPD).
- **Eix 6 – Una administració eficaç i en millora contínua:** L'AEPD, com a Autoritat de Vigilància del Mercat de IA, vol incrementar els seus recursos i optimitzar l'organització a través d'un pla integral de desenvolupament i retenció del talent.
- **Eix 7 – Obertura, proximitat i cultura de protecció de dades:** L'AEPD vol millorar el seu web implementant eines i canals d'atenció per a millorar la comunicació i escolta activa amb sectors professionals.

Pla Estatal de Lluita contra la Corrupció de 9 de juliol de 2025

El 9 de juliol, el Govern va presentar el seu Pla Estatal de Lluita contra la Corrupció, amb el propòsit de consolidar un enfocament integral i modern enfront d'aquest fenomen. S'alinea amb les recomanacions d'organismes internacionals com l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic i la Comissió Europea. El document s'estructura entorn de **cinc pilars** d'actuació:

El primer pilar (prevenció de riscos i reforç de controls públics) proposa com a mesura estructural clau la creació d'una **Agència Independent d'Integritat Pública**, que assumiria competències fins ara disperses en matèria de transparència, control de la contractació, supervisió de fons i protecció del denunciador. D'altra banda, en l'àmbit contractual, es projecta una transformació digital de l'actual portal estatal mitjançant l'**ús d'eines de IA i big data**, juntament amb la **implementació sistemàtica de mapes de risc** d'integritat en la gestió de fons públics.

El **segon** contempla una **ampliació significativa de les garanties ofertes als informants**. Malgrat els avanços establerts per la Llei 2/2023, es considera necessari reforçar la protecció dels qui alerten sobre irregularitats, incloent als qui ho facin directament davant el Ministeri Fiscal, cossos policials o instàncies judicials. Així mateix, es preveu **estendre la protecció durant un període de cinc anys** després del cessament dels **gestors de canals** de denúncia, establir el dret a indemnitzacions proporcionals al perjudici sofert i exigir una major independència i efectivitat en el funcionament dels canals interns.

El **tercer** aborda la recerca i sanció efectiva de les conductes corruptes. S'aposta per l'**enfortiment del paper del Ministeri Fiscal** en la fase d'instrucció, així com per una reforma del Codi Penal i l'especialització judicial en la matèria. Des d'una perspectiva de *Compliance*, es destaquen tres novetats: (i) l'exigència legal de sistemes de *Compliance* per a operadors de gran grandària; (ii) la imposició de sancions econòmiques proporcionals al benefici il·lícit; i (iii) la inhabilitació per a contractar amb el sector públic en cas de condemnes per corrupció.

El **quart** pilar reforça la recuperació d'actius il·lícits, dotant de majors capacitats a l'Oficina de Recuperació i Gestió d'Actius i plantejant la possible incorporació del decomís administratiu preventiu, seguint models internacionals.

Finalment, el Pla impulsa la promoció d'una cultura d'integritat, amb **formació obligatòria** per a personal públic, i campanyes institucionals que encoratgin l'ús responsable dels canals de denúncia.

Llista de tercers països d'alt riscos per blanqueig de capitals i finançament del terrorisme

El Grup d'Acció Financera Internacional (GAFI) va celebrar el seu plenari el 24 d'octubre de 2025 a París, adoptant decisions rellevants en matèria d'avaluació, recuperació d'actius i riscos emergents. En l'apartat de llistes, va anunciar la sortida de la "llista grisa" de Burkina Faso, Moçambic, Nigèria i Sud-àfrica, després de completar els seus plans d'acció i acreditar millores substancials en la prevenció i persecució del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, mentre que la llista negra es manté sense canvis. Encara que es reconeix una certa reactivació per part de l'Iran, el GAFI entén que encara no concorren condicions suficients per a la seva exclusió.

En aquest context, la Unió Europea ha actualitzat la llista de jurisdiccions d'alt risc en matèria de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, recordant que les entitats subjectes al marc de prevenció de blanqueig de capitals de la UE han d'aplicar mesures de diligència deguda reforçada en les operacions en les quals intervinguin aquests països, com a instrument clau per a protegir la integritat del sistema financer de la UE. En aquesta actualització, s'incorporen Algèria, Angola, Costa d'Ivori, Kenya, Laos, Líban, Mònaco, Namíbia, Nepal i Veneçuela, Bolívia, Rússia i les Illes Verges Britàniques i s'eliminen Barbados, Gibraltar, Jamaica, Panamà, Filipines, el Senegal, Uganda, Unió dels Emirats Àrabs, Burkina Faso, Moçambic, Nigèria, Sud-àfrica, Mali i Tanzània.

La Comissió Europea subratlla que la llista s'alinea amb el treball del GAFI i la seva metodologia de supervisió reforçada. No obstant això, encara no hi ha hagut una publicació oficial d'aquesta llista.

Recursos per a l'ús de la IA.

L'Agència Espanyola de Supervisió d'Intel·ligència Artificial (d'ara endavant, AESIA) és l'organisme públic encarregat de garantir l'ús ètic i segur de la IA a Espanya. Aquest organisme va publicar el 10 de desembre de 2025 diferents guies desenvolupades en el marc del pilot espanyol del sandbox regulador de IA (el terme *sandbox* es refereix un espai de proves supervisat, on es poden experimentar noves solucions de IA de manera controlada i segura, abans d'aplicar-les a gran escala.)

La finalitat d'aquestes guies és oferir un marc de suport pràctic per a facilitar la implantació i el compliment de les obligacions previstes en la normativa europea de IA.

Cal destacar que, encara que aquestes guies no són documents vinculants ni substitueixen o desenvolupen el contingut del Reglament, sí que aporten orientacions i recomanacions coherents amb els requisits reguladors, especialment útils mentre no s'aprovin les normes harmonitzades que hauran d'aplicar-se de manera comuna en tots els Estats membres.

Aquestes guies consisteixen en documents dinàmics, sotmesos a un procés continu de revisió i millora, que aniran evolucionant en funció de l'evolució dels estàndards tècnics i de les directrius que vagi publicant la Comissió Europea.

S'han desenvolupat un total de 17 documents, organitzats en els següents blocs:

- **Guies introductòries:** guies 1 i 2. Ofereixen una comprensió general del Reglament de IA des d'un punt de vista teòric i pràctic.
- **Guies tècniques:** guies de la 3 a la 15. Cadascuna d'aquestes tretze (13) guies ofereix orientacions operatives per a traduir els requisits del Reglament de IA en mesures concretes, facilitant el disseny, implementació i documentació de sistemes de IA.
- **Manual d'ús de les checklist:** guia 16. Explica, de manera pràctica, com utilitzar les llistes de verificació per a autoavaluar el compliment d'un sistema de IA amb els requisits del Reglament de IA i planificar les mesures necessàries per a corregir possibles mancances.
- **Compendi de checklist i exemples en arxiu zip.** Reuneix, en un format descarregable, les llistes de verificació i models pràctics per a facilitar la seva aplicació directa, donar suport a la documentació interna i estandarditzar l'avaluació del compliment en projectes de IA.

V Pla de Govern Obert

El **V Pla de Govern Obert 2025–2029**, vigent des del **6 d'octubre de 2025**, consolida un gir rellevant per a l'agenda **d'integritat i compliment en el sector públic**, en passar d'enfocaments principalment declaratius a un marc amb **mesures estructurades, mesurables i amb vocació de desplegament efectiu**. El Pla s'articula en deu compromisos, destacant en matèria de *Compliance* el **Compromís 3: Integritat i rendició de comptes**, que incorpora **24 iniciatives** orientades a reforçar la confiança ciutadana mitjançant **mapes d'integritat, prevenció de conflictes d'interès, regulació de grups d'interès (lobbies), rendició de comptes i prevenció de la corrupció**, incloent-hi iniciatives derivades del **Pla Estatal de Lluita contra la Corrupció**.

En aquest marc, el Pla impulsa de manera expressa el **Sistema d'Integritat de l'Administració General de l'Estat (SIAGE)** —aprovat per Acord del Consell de Ministres de 28 de gener de 2025—, que passa a configurar-se com a **referència metodològica i operativa** per a estendre sistemes d'integritat al conjunt del sector públic. Entre les línies d'actuació més rellevants destaquen: (i) l'extensió de **mapes i matrius de riscos d'integritat** a tota l'Administració, alineats amb el **OECD Public Integrity Framework** i amb especial focus en **contractació pública**, incorporant) **mecanismes d'alerta primerenca (“banderes vermelles)**; (ii) el **diagnòstic de maduresa del SIAGE** per a identificar fortaleses i àrees de millora; (iii) la promoció de **programes de compliment normatiu en la AGE** com a eina preventiva essencial, amb la pretensió explícita que el model sigui **replicable** i actuï com a **referència institucional**; i (iv) la incorporació d'instruments de mesura cultural, com a **enquestes de clima ètic**, per a avaluar l'impacte real del sistema en l'organització.

Així mateix, el Compromís 3 incorpora iniciatives amb fort potencial transformador en matèria d'integritat: el desenvolupament d'una **Estratègia Nacional Antifrau**; la tramitació de l'**Avantprojecte de Llei orgànica d'Integritat Pública** (amb mesures de reforç en contractació pública i enduriment penal en corrupció); la possible creació d'una **Agència Independent d'Integritat Pública** amb funcions de supervisió, avaluació de riscos i recerca; el disseny d'un **sistema integral de protecció de denunciants**; i la transformació de la **Plataforma de Contractació del Sector Públic** mitjançant **Big data i intel·ligència artificial** per a detectar patrons irregulars i evolucionar cap a una supervisió estructural i automatitzada. Tot això s'acompanya d'un eix específic de **cultura d'integritat**, amb accions de difusió i formació obligatòria per a empleats públics i alts càrrecs.

La **idea clau des del prisma del Compliance** ha de ser que el V Pla reforça un estàndard emergent en el sector públic: la integritat es gestiona com un **sistema de compliment**, basat en **riscos**, amb controls verificables, mètriques de maduresa, eines preventives i mecanismes de rendició de comptes.

- ☐ [Un pas més cap a la protecció dels denunciants: la creació de l'Autoritat Independent de Protecció a l'Informant de la Comunitat de Madrid.](#)
- ☐ [Com SEPBLAC està transformant la lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme?](#)
- ☐ [Nova edició de l'ISO 37001: novetats clau i període de transició.](#)
- ☐ [Molins *Compliance*: estratègia, prevenció i confiança.](#)
- ☐ [La nova versió de la UNE 19601: una resposta eficaç als desafiaments de bon govern de les organitzacions.](#)

- ☐ [La corrupció sota lupa: claus del nou Pla Estatal de lluita contra la corrupció.](#)
- ☐ [*ComplianceKeys*#25: Origen del *Compliance* a Espanya.](#)
- ☐ [*ComplianceKeys*#26: *Compliance*, ètica empresarial i cultura organitzacional](#)
- ☐ [*ComplianceKeys*#27. Com afecta el *Compliance* a la reputació de l'empresa?](#)
- ☐ [Delicte comès per la persona jurídica: nou canvi de criteri del Tribunal Suprem \(STS 768/2025 de 25 de setembre i 836/2025 de 14 d'octubre\) sobre la prova de la ineficàcia dels programes de compliment.](#)
- ☐ [*ComplianceKeys*#28. El *Compliance* en el sector públic: integritat i bon govern com a pilars de la gestió pública.](#)
- ☐ [*ComplianceKeys*#29. *Compliance* i Sostenibilitat.](#)
- ☐ [*ComplianceKeys*#30. *Compliance* i blanqueig de capitals.](#)

MOLINS

Defensa Penal **Compliance**

Barcelona Diagonal 399, Planta 1 08008 | Tel. 93 415 22 44

Madrid José Abascal, 56 Planta 6 28003 | Tel. 91 310 30 08

www.molins.eu | compliance@molins.eu